

Φτιάχνω τις αποσκευές μου για την Γ΄ τάξη.

Τι πρέπει να πάρω μαζί μου:

A. ΡΗΜΑ

I. Ενεστώτας, Παρατατικός, Μέλλοντας, Αόριστος, Παρακείμενος και Υπερσυντέλικος ενεργητικής και μέσης φωνής βαρύτονων ρημάτων

II. Απαρέμφατο Ενεστώτα, Μέλλοντα, Αορίστου και Παρακειμένου ενεργητικής και μέσης φωνής

III. Το ρήμα είμι στον Ενεστώτα, στον Παρατατικό και στον Μέλλοντα και τα απαρέμφατα Ενεστώτα και Μέλλοντα

B. ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ Α΄ και Β΄ κλίση

Γ. ΕΠΙΘΕΤΟ Δευτερόκλιτα επίθετα

Δ. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ Ρήμα και Υποκείμενο Ρήμα (μονόπτωτο- δίπτωτο), Αντικείμενο (άμεσο και έμμεσο)

E. ΠΝΕΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΟΝΟΙ

ΣΤ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

A. ΡΗΜΑ I. Ενεστώτας, Παρατατικός, Μέλλοντας, Αόριστος, Παρακείμενος, Υπερσυντέλικος ενεργητικής και μέσης φωνής:

Λύκος λιμώττων περιήει ζητῶν τροφήν. Γενόμενος δὲ κατὰ τινα τόπον, ἤκουσε παιδίου κλαίοντος καὶ γραδὸς λεγούσης αὐτῷ· «**Παῦσαι** τοῦ κλαίειν· εἰ δὲ μή, τῆ ὥρα ταύτη ἐπιδώσω σε τῷ λύκῳ». Οἰόμενος δὲ ὁ λύκος ὅτι **ἀληθεύει** ἢ γραῦς, ἴστατο πολλὴν ἐκδεχόμενος ὥραν. Ὡς δ' ἔσπερα κατέλαβεν, **ἀκούει** πάλιν τῆς γραδὸς κολακευούσης τὸ παιδίον καὶ λεγούσης αὐτῷ· «Ἐὰν ἔλθῃ ὁ λύκος δεῦρο, **φονεύσομεν**, ὦ τέκνον, αὐτόν». Ταῦτα ἀκούσας ὁ λύκος **έπορεύετο** λέγων· «Ἐν ταύτῃ τῆ ἐπαύλει ἄλλα μὲν **λέγουσιν**, ἄλλα δὲ **πράττουσιν**». Αἰσώπου Μῦθος

1. Να γράψετε τα υπογραμμισμένα ρήματα του κειμένου στο α' πρόσωπο ενικού του Ενεστώτα (στη φωνή που βρίσκονται) και στη συνέχεια να τα μεταφέρετε στους χρόνους που σας ζητούνται.

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ

2. Να κλίνετε το ρήμα φονεύσομεν του κειμένου στους χρόνους που σας ζητούνται.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

	ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ
ΑΟΡΙΣΤΟΣ			
ἐγὼ			
σὺ			
οὗτος			
ἡμεῖς			φονεύσομεν

ὕμεῖς

οὗτοι

3. Να κλίνετε το ρήμα ἔπορεύετο του κειμένου στους χρόνους που σας ζητούνται.

ΜΕΣΗ ΦΩΝΗ
ΑΟΡΙΣΤΟΣ

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ

ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ

ἐγὼ

σὺ

οὗτος

ἐπορεύετο

ἡμεῖς

ὕμεῖς

οὗτοι

4. Θυμηθείτε τον σχηματισμό (α) του Παρακειμένου: αναδιπλασιασμός + θέμα + κατάληξη (β) του Υπερσυντελικού: αύξηση + αναδιπλασιασμός + θέμα + κατάληξη και σχηματίστε τους χρόνους αυτούς των πιο κάτω ρημάτων στη φωνή που βρίσκονται:

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ

ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ

ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ

λύ-ω

πείθ-ω

φυτεύ-ω

θεραπεύ-ομαι

γράφ-ομαι

βλάπτ-ομαι

πράττ-ω

ξενίζ-ω

σπουδάζ-ω

στρατεύ-ομαι

κτείν-ω

ἀθροίζ-ω

ἐλπίζ-ω

πέμπ-ομαι

βουλεύ-ομαι

5. Στις πιο κάτω προτάσεις να αναγνωρίσετε τον χρόνο και τη φωνή του υπογραμμισμένου ρήματος και να το μεταφέρετε στο α' πρόσωπο ενικού του Ενεστώτα στη φωνή που βρίσκεται.

(α) Οὐδεις ἐμὲ πέπεικεν, ὡς ἡ ἀδικία τῆς δικαιοσύνης
ὠφελιμώτερον.

..... (β) Πολλὰ μεθ' ὑμῶν κекινδυνεύκαμεν καὶ
κατὰ γῆν καὶ κατὰ
θάλατταν.

.....

(γ) Θύετε Ὁρέστη καὶ Πυλάδην ὑμεῖς οἱ Σκύθαι καὶ θεοὺς εἶναι
πεπιστεύκατε
αὐτούς;

.

(δ) Τὴν Ἑλλάδα ἐπεπαιδεύκει οὗτος ὁ
ποιητής.

.....

(ε) Ἐν τοῖς ὄπλοις παραγενόμενοι τὸ κοινὸν τῶν Ἑλλήνων συνέδριον
ἐκεκωλύκεσαν μετὰ
βίας.

(στ) Τὰ κάλλιστα καὶ πάντα τὰ συμφέροντ'
ἐπεπρεσβεύκει.

.....

(ζ) Ἀφικνεῖται ἔς τινα κώμην, ἵνα τῇ προτεραίᾳ ἐστρατοπεδεύκεσαν οἱ τὸν
Δαρεῖον
ἄγοντες.

.....

(η) Καὶ οὐ πολὺν ἀνήλωσε χρόνον, ἀλλ' εὐθὺς
ἐπεπεῖκει.

.....

(θ) Τῶν ποιητῶν Σαπφῶ μάλα ἄνθρωποι
τεθαυμάκασιν.

.....

(ι) Κροῖσος ἐπεπόμφει εἰς Λακεδαίμονα περὶ συμμαχίας ἐπὶ
Κῦρον.

.....

\ (ια) Ὅν δὲ τρόπον ἐπιχειρεῖν τῷ ἔργῳ ἐβεβουλεύκειν, τοῦτ' ἀκούσατέ
μου.

.....

(ιβ) Ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἐγὼ
πεπολίτευμαι.

.....

(ιγ) Λακεδαιμόνιοι πρὸς φιλοσοφίαν καὶ λόγους ἄριστα
πεπαίδευνται.

..... (ιδ) Ἀκούων μὲν γὰρ δὴ μύθους παλαιοὺς

πέπεισμαι.
.....

(ιε) Ἄρτι μὲν ἐπεπαύμην εἰς τὰ διδασκαλεῖα
φοιτῶν.
.....

(ιστ) Σὺ δὲ τὰ βελτίω μὲν ὑπὲρ ἡμῶν ἐπέπεισο, σιγῇ δὲ
ἔκρυπτες.
.....

II. Απαρέμφατο Ενεστώτα, Μέλλοντα, Αορίστου, Παρακειμένου
ενεργητικής και μέσης φωνής

1. (α) Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα με τα απαρέμφατα των
ρημάτων του κειμένου ἀκούω, φονεύω, πράττω.

(β) Να κάνετε το ίδιο για τα ρήματα ἀκούομαι, φονεύομαι, πράττομαι.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ	ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ
ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ			

ἀκούειν

ἀκηκοέναι

φονεύσειν

πρᾶξαι

ΜΕΣΗ ΦΩΝΗ	ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ
ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ			

ἀκούεσθαι

φονεύσεσθαι

πεφονεύσθαι

πράξασθαι

2. Να συμπληρώσετε τις πιο κάτω προτάσεις με τα απαρέμφατα που σας
ζητούνται.

(α) Ὑπῆρχε πᾶσι τούτοις τοῖς ἄρχουσι πρῶτον μὲν
ὑπὸ τῶν ἀρχομένων (απαρ. Ενεστώτα του ρ. θεραπεύομαι).

(β) Διὸ καὶ πρύμναν μὲν κατέπαυσαν (απαρ. Ενεστώτα
του ρ. ἀνακρούομαι).

(γ) Καὶ οἱ μὲν ξυλίνους τρίποδας ἔμελλον (απαρ.
Μέλλοντα του ρ. κατασκευάζομαι).

(δ) Ἔφασαν δ' αὐτὸν καὶ πρὸ τῶν λόχων παριόντα
τοιάδε (απαρ. Αορίστου του ρ. παρακελεύομαι).

(ε) Καὶ ταύτην τὴν ἐπιστολὴν τινες εὖ ἔφασαν (απαρ.
Παρακειμένου του ρ. γράφομαι).

(στ) Οἱ βάρβαροι βούλονται τὰς σπονδὰς (απαρ. Ενεστώτα του ρ. λύω).

(ζ) Συμβουλευεὶ ὑμῖν τὰ τεῖχη (απαρ. Αορίστου του ρ. ἰδρύω).

(η) Ὁ δὲ ὄρκος ἐστὶ τῷ βασιλεῖ κατὰ τοὺς τῆς πόλεως κειμένους νόμους (απαρ. Μέλλοντα του ρ. βασιλεύω).

(θ) Φησὶ μὲν γὰρ ἐγκώμιον περὶ αὐτῆς (απαρ. Παρακειμένου του ρ. γράφω).

III. Το ρῆμα εἰμί στον Ενεστώτα, στον Παρατατικό και στον Μέλλοντα και τα απαρέμφατά του

1. Να θυμηθείτε την κλίση του ρήματος εἰμί στον Ενεστώτα, στον Παρατατικό και στον Μέλλοντα, συμπληρώνοντας τις ακόλουθες προτάσεις:

(α) Μάντις τῶν κακῶν
ἐγώ / /

(β) Σὺ καλὸς φίλος / /

(γ) Οὗτος ἄριστος
μαθητῆς / / (δ) Ἡμεῖς
διδάσκαλοί / /

(ε) Ἡμεῖς γενναῖοι
στρατιῶταί / /

(στ) Οὗτοι σοφοὶ
ῥήτορες / /

2. Να συμπληρώσετε με τα απαρέμφατα Ενεστώτα (Ε) ή Μέλλοντα (Μ) του ρήματος εἰμί.

(α) Νομίζω τὸν φιλόσοφον σοφὸν (Ε) .

(β) Νόμιζε μηδὲν τῶν ἀνθρωπίνων βέβαιον (Ε) .

(γ) Δεῖ ἄρα μὴ μόνον κεκτηῖσθαι τὰ τοιαῦτα ἀγαθὰ τὸν μέλλοντα εὐδαίμονα (Μ) , ἀλλὰ καὶ χρῆσθαι αὐτοῖς.

B. ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ Α΄ κλίση ουσιαστικών: αρσενικά σε -ας και -ης, θηλυκά σε -α και -η Β΄ κλίση ουσιαστικών: αρσενικά και θηλυκά σε -ος, ουδέτερα σε -ον Λύκος ποτέ, ἄρας πρόβατον ἐκ ποιμνίου, ἐκόμιζεν αὐτὸ εἰς κοίτην. Λέων δὲ αὐτῷ συναντήσας ἀφείλε τὸ πρόβατον. Ὁ δὲ πόρρωθεν σταθεὶς εἶπεν· «Ἀδίκως ἀφείλου τὸ ἐμόν». Ὁ δὲ λέων γελάσας ἔφη· «Σοὶ γὰρ δικαίως ὑπὸ φίλου ἐδόθη;». Τοὺς ἄρπαγας καὶ πλεονέκτας ληστὰς ἔν τιτι πταίσματι κειμένους καὶ ἀλλήλους μεμφομένους ὁ μῦθος ἐλέγχει. Αισώπου Μῦθος

1. Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα με τις πτώσεις των ουσιαστικών Β΄ κλίσης του κειμένου.

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Όνομ. Γεν. Δοτ. . Αιτ. Κλητ.

τοῦ φίλου

τοῦ ποιμνίου .

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ Όν. Γεν. Δοτ. Αιτ. Κλ.

2. Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα με τις πτώσεις των ουσιαστικών Α' κλίσης του κειμένου.

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ Όν. Γεν. Δοτ. Αιτ. Κλητ.

τὴν κοίτην .

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ Όν. Γεν. Δοτ. . Αιτ. Κλ.

τοὺς ληστὰς

3. Να συμπληρώσετε τις προτάσεις με το ουσιαστικό της Α' κλίσης στην πτώση που σας ζητείται:

(α) Ἡ ἡδονὴ ἐστὶ πολλὰκίς ἀρχὴ (λύπη, γεν. εν.)

(β) (ἡ ἐλαία, ον. πληθ.) τῆς Ἀθηνᾶς ἱεραὶ ἦσαν.

(γ) (ἡ δόξα, γεν. εν.) αἰτία ἢ ἀνδρεία ἐστίν.

(δ) Μὴ φεῦγε..... (ἡ πενία, αιτ. εν.), ἀλλ' (ἀδικία, αιτ. πλ.)

(ε) (ὁ νεανίας, δοτ. πληθ.) πρέπει εὐκοσμία.

(στ) Εὖνοια, (ὁ δεσπότης, κλ. εν.), (ὁ οἰκέτης, αιτ. πληθ.) τρέφει.

(ζ) (ὁ ἀκροατής, δοτ. πληθ.) καὶ (ὁ θεατής, δοτ. πληθ.) προσήκει (ἡσυχία, αιτ. εν.) ἄγειν.

(η) Ἡ σιωπὴ ἐστὶ κόσμος (ὁ νεανίας, γεν. πληθ)

4. Να μεταφέρετε τις ακόλουθες προτάσεις στον αντίθετο αριθμό:

(α) Τοῖς ἀνοήτοις οὐ λόγος, ἀλλὰ συμφορὰ ἐστὶ διδάσκαλος.
.....

(β) Καλὸν φύουσι καρπὸν οἱ σεμνοὶ τρόποι.
.....

(γ) Λύκος πρόβατον ἐκ ποιμνίου κλέπτει.
.....

Γ. ΕΠΙΘΕΤΟ Δευτερόκλιτα επίθετα: το αρσενικό και το ουδέτερο κλίνονται σύμφωνα με τη Β΄ κλίση ουσιαστικών και το θηλυκό σύμφωνα με την Α΄ κλίση ουσιαστικών.

Τὰς μὲν τῶν φαύλων ἀνθρώπων πονηρὰς συνηθείας ὀλίγος χρόνος διέλυσεν, τὰς δὲ τῶν σπουδαίων καὶ χρηστῶν ἀνθρώπων ἀγαθὰς φιλίας οὐδ' ὁ αἰώνιος χρόνος δύναται ἐξαλείψαι. Ἴσοκράτης (διασκευή)

1. Να σχηματίσετε τα τρία γένη των υπογραμμισμένων επιθέτων του κειμένου στην ονομαστική του ενικού αριθμού. ΑΡΣΕΝΙΚΟ ΘΗΛΥΚΟ ΟΥΔΕΤΕΡΟ
2. Να προσαρμόσετε το γένος, την πτώση και τον αριθμό του επιθέτου, που σας δίνεται, στο ουσιαστικό που συνοδεύει:
 - (α) ἔν στήλη (λίθινος)
 - (β) (ᾄσιος καὶ δίκαιος) ἐργασιῶν
 - (γ) (ἀρχαῖος) πίναξι
 - (δ) (θερμὸς) ὕδωρ
 - (ε) (κραταιὸς) μάχην
 - (στ) μαρτυρία (ἄξιος)
 - (ζ) (ξύλινος) γέφυρα
 - (η) (γενναῖος) ὦ Γλαῦκε
 - (θ) πόλιν (μικρὸς)
 - (ι) (ὄμοιος) τόλμας
 - (ια) (ἴσος) τύχαις
 - (ιβ) (ξύλινος) πύργους
 - (ιγ) (τίμιος) παιδευτὰς
 - (ιδ) (πονηρὸς) γλῶσσα
 - (ιε) (λαμπρὸς) ἡμέραν

Δ. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

Ι. Σύνταξη του ρήματος: Αμετάβατα ρήματα: η ενέργειά τους δεν μεταβαίνει σε κάτι άλλο. Μεταβατικά ρήματα: η ενέργειά τους μεταβαίνει σε άλλο πρόσωπο ή πράγμα, το οποίο λέγεται αντικείμενο. Μονόπτωτα μεταβατικά ρήματα: η ενέργειά τους μεταβαίνει σε μία μόνο έννοια (ένα αντικείμενο, ή σε γενική, ή σε δοτική, ή σε αιτιατική). Δίπτωτα μεταβατικά ρήματα: η ενέργειά τους μεταβαίνει σε δύο εντελώς διαφορετικές έννοιες (δύο αντικείμενα: αιτιατική+αιτιατική, αιτιατική+γενική, αιτιατική+δοτική) ΙΙ. Αντικείμενο άμεσο και έμμεσο. Άμεσο είναι: (α) από τις δύο αιτιατικές εκείνο που δηλώνει πρόσωπο, (β) από την αιτιατική+γενική εκείνο που είναι σε αιτιατική, (γ) από τη γενική+δοτική εκείνο που είναι σε γενική

2. 1. Να αναλύσετε συντακτικώς τις πιο κάτω προτάσεις ως εξής: (α) να βρείτε τα ρήματα και τα υποκείμενά τους, (β) να διακρίνετε ποια ρήματα είναι μονόπτωτα και ποια δίπτωτα, (γ) να βρείτε το αντικείμενο των μονόπτωτων και τα αντικείμενα των δίπτωτων ρημάτων, (δ) να διακρίνετε τα αντικείμενα των δίπτωτων ρημάτων σε άμεσα και έμμεσα.
3. (α) Πολλὰ οἱ θεοὶ παρέχουσι τοῖς ἀνθρώποις.
.....
4. (β) Τοὺς ἄνδρας ἄγουσιν ἐπὶ τοὺς πολεμίους.
.....
5. (γ) Οἱ βάρβαροι τὸν Θεμιστοκλέα μεγίστων τιμῶν ἤξιωσαν.
.....
6. (δ) Οὐ τοῦτο ἐρωτῶ σε.
.....
7. (ε) Μίσει τοὺς κολακεύοντας.
.....
8. (στ) Οἱ πολέμοι φρουροῦσι τὰς πύλας.
.....
9. (ζ) Οἱ στρατιῶται ἐβοήθουν τοῖς φίλοις.
.....
- 10.(η) Βλάπτει τὸν ἄνδρα θυμός.
.....
- 11.(θ) Ὁ πάππος τὸν Κῦρον καλὴν στολὴν ἐνέδυσσε.
.....
12. (ι) Ὁ βασιλεὺς ἔπεμψε κήρυκας.
.....
13. (ια) Ἄνδρῶν τὴν πόλιν ἐκένωσε.
.....
14. (ιβ) Ἡμεῖς μετεσχέκαμεν τῶν ἱερῶν ὑμῖν.
.....

E. ΠΝΕΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΟΝΟΙ

Μακρά: η, ω, αυ, ευ, ηυ, υι, ει, αι, οι, ου

Βραχεία: ε, ο, οι δίφθογγοι αι και οι στο τέλος κλιτής λέξης

Δίχρονα: α, υ, ι

Τότε μὲν οὖν ὁ Κροῖσος οὕτω τοῦ Σόλωνος κατεφρόνησεν· ἐπεὶ δὲ Κύρῳ συμβαλὼν ἐκρατήθη μάχη, καὶ τὴν πόλιν ἀπώλεσε, καὶ ζῶν ἀλοῦς αὐτὸς ἔμελλε καταπίμπρασθαι, καὶ γενομένης πυρᾶς ἀνεβιβάσθη δεδεμένος θεωμένων Περσῶν ἀπάντων καὶ Κύρου παρόντος, ἐφ' ὅσον ἐξικνεῖτο [...] φθειγξάμενος ἀνεβόησε τρίς, «ὦ Σόλων». Πλουτάρχου Σόλων, 28

1. Να βρείτε σε ποια από τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου εφαρμόζεται ο καθένας από τους πιο κάτω κανόνες. Προσπαθήστε να βρείτε στο κείμενο περισσότερες λέξεις για κάθε κανόνα.

(α) Βραχεία συλλαβή, όταν τονίζεται, παίρνει πάντα οξεία:

(β) Μακρά παραλήγουσα μπροστά από μακρά λήγουσα, όταν τονίζεται, παίρνει οξεία:

(γ) Μακρά παραλήγουσα μπροστά από βραχεία λήγουσα, όταν τονίζεται, παίρνει περισπωμένη:

(δ) Η προπαραλήγουσα, όταν τονίζεται, παίρνει πάντα οξεία (και όταν είναι μακρά):

(ε) Η γενική (και η δοτική) πτώση, όταν τονίζεται στη λήγουσα, παίρνει περισπωμένη:

2. Να συμπληρώσετε τον πίνακα με τις δασυνόμενες λέξεις, αξιοποιώντας λεξικό ή τη Γραμματική σας.

Α ἄγιος, ἄμαρτία, ἄγνος,

Ε ἔδρα, ἔσπερα, ἔρμηνεύω,

Η ἥλιος, ἦττα, ἥσυχος,

Ι ἰδρύω, ἱερός, ἱστορία,

Ο ὁδός, ὄλος, ὀρίζω,

Ω ὦρα, ὠραῖος,

Ἀρθρα ὀ, ἦ,

Ἀντωνυμίες ἡμεῖς, ὄς,

Σύνδεσμοι ἕως, ὅμως,

Αριθμητικά εἷς, ἕν, ἕξ, ἑπτὰ,

3. Εξασκηθείτε, τονίζοντας τις πιο κάτω λέξεις:

ἄνθρωπος δωρον τῆς χαρας νεος λεγειν ἔρχομαι τιμωμεν ὁδος
γλωσσαι θεραπεια πολεμου ὁδων τοῦ μαθητου ἄνθρωπων
ἐπιπληττω κηπος ἐκεινη βεβαιος ταῖς τιμαις γιγνωσκειν κηπου
ἐκεινος βεβαιως μαθητων ἄλωπηξ κηποι αἰτησις τοῖς μαθηταις
βουλομαι σπηλαιον οὗτος τιμων τῆ χαρα ἐπαινουμεν χαλεπωτερος
μνημη ὧ μαθηται αἰτησις ἐρωτησαι Ἀθηναιους